

Utbildningsinspektion i S:t Pers skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt S:t Pers skola den 14-15 februari. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och S:t Pers skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I S:t Pers skola intervjuades rektorn, verksamhetsledare, elever, lärare, elevvårdspersonal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte verksamheten i förskoleklasserna och lektioner i grundskolan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

S:t Pers skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	39
Grundskola	470

S:t Pers skola är belägen i centrala Sigtuna och omfattar förskoleklasser, skolbarnsomsorg och grundskola årskurs 1-6. Skolan byggdes 1956 och är i behov av viss renovering men har en helt nyrenoverad idrottshall. Skolgården är stor med öppna ytor för lek och idrott. Verksamheten är indelad i fyra arbetslag med fritidshem integrerade i varje lag. Varje arbetslag leds av en verksamhetsledare som tillsammans med rektor utgör skolans ledning.

Flertalet elever bor i närliggande områden i Sigtuna. Cirka 15 procent åker skolskjuts. Majoriteten av eleverna avslutar sin grundskoletid på S:t Olofs skola men ett antal elever fortsätter sina studier vid Sigtuna Humanistiska Läroverk.

Denna inspektion avser förskoleklass och grundskola.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid S:t Pers skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

På S:t Pers skola pågår ett ambitiöst utvecklingsarbete både i arbetslagen och utvecklingsgrupperna. Eleverna har inflytande över skolans verksamhet i stort genom klassråd och elevråd. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och eleverna är trygga och trivs på skolan.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Elevernas kännedom om de nationella målen bör bli bättre.
- Elevernas inflytande över undervisningen bör bli bättre och skolans undervisningsmetoder bör bli mer flexibla så att en större anpassning sker till enskilda elevers behov.
- Resultatet av skolans arbete med att förebygga kränkningar bör förbättras och handlingsplanen mot kränkande behandling bör vara känd av alla elever.
- Skolan bör analysera huruvida stöd ges i tillräcklig omfattning och eventuellt vidta åtgärder.
- Det systematiska kvalitetsarbetet med att utvärdera och följa upp verksamheten och elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i årskurs 5 bör förbättras.
- Det pedagogiska ledarskapet bör utvecklas utifrån de förbättringsområden som uppmärksammas i inspektionsrapporten.
- Skolan bör skapa rutiner för att säkerställa att elevers behov av svenska som andraspråk tillgodoses.
- Skolan bör tydliggöra elevens val för eleverna.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brist snarast skall åtgärdas.

- Eleverna ges inte möjlighet att nå de nationella målen i årskurs 5 i ämnena teknik samt hem- och konsumentkunskap (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper

Enligt skollagen skall utbildningen i förskoleklass ligga till grund för fortsatt skolgång och inspektörerna bedömer att eleverna i förskoleklasserna ges förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

Våren 2005 nådde 90 procent av eleverna i årskurs 5 målen på de nationella ämnesproven i svenska och engelska. I matematik nådde 88,4 procent målen och i samtliga tre ämnen nådde 80 procent av eleverna målen. Av de elever som inte nådde målen i dessa tre ämnen var flickor i majoritet. För elever som inte uppnått målen upprättas åtgärdsprogram och särskilt stöd ges. Skolan kan inte redogöra för hur många av eleverna i årskurs 5 som nådde målen i samtliga kursplanämnen. Inspektörerna bedömer att resultaten i svenska, matematik och engelska är goda.

Skolan följer noga upp elevernas kunskaper i årskurs 3 och 6 i förhållande till de kravnivåer kommunen fastställt för dessa årskurser. Inspektörerna bedömer att skolan följer upp elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 och 6 men det skall göras i alla ämnen i relation till de nationella uppnåendemålen i årskurs 5. Eftersom kravnivåerna är ett kommunalt initiativ bedöms detta i kommunrapporten.

Föräldrarna och eleverna uttrycker att de är nöjda med de kunskaper eleverna utvecklar.

Utveckling och lärande relaterat till ämnesövergripande kunskapsmål

Personalen vid S:t Pers skola arbetar på olika sätt så att eleverna utvecklar de kunskaper inom ämnesövergripande kunskapsområden som uttrycks i läroplanen. Exempel på detta kommer till uttryck i skolans profil som är kultur, traditioner, sång och musik och som utövas i samarbete med Kulturskolan. Projektet Hälsa, sund livsstil är ett annat exempel.

Normer och värden

Det samlade intrycket från inspektionen är att S:t Pers skola erbjuder en trygg miljö och att eleverna trivs på skolan. Vid intervjuerna framkom dock att några elever upplevde att det förekom kränkningar mellan elever och att det har förekommit olämpligt beteende från personal. Inspektörerna bedömer att resultatet av skolans arbete för att skapa en arbetsmiljö där alla visar respekt för den enskilde bör förbättras (se vidare under rubriken Arbetsmiljö och delaktighet).

När det gäller kunskaper anges i läroplanen bland annat att, för att elever och vårdnadshavare skall ges förutsättningar för inflytande och påverkan krävs att skolan delger dem målen för utbildningen. Lärarna har konkretiserat målen i de nationella kursplanerna för alla ämnen utom fysik, kemi, teknik samt hem- och

konsumenkunskap. Författningarna ställer inga krav på att skolorna skall göra lokala konkretiserade kursplaner av de nationella kursplanemålen. De nationella kursplanerna bör dock tolkas lokalt på ett sådant sätt att det klargörs vad undervisningen skall innehålla och hur den skall utformas för att leda mot de fastställda målen. Av elevintervjuerna framgår att eleverna känner till målen i varierande grad. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att göra de nationella målen mer kända för eleverna.

I läroplanen anges att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande över utbildningens utformning. S:t Pers skola ger eleverna goda möjligheter att påverka sin skolmiljö genom klassråd och elevråd. Inspektörerna bedömer dock att elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen varierar och begränsas ofta till möjligheten att styra över i vilken ordning man vill utföra olika uppgifter inom ramen för lärarens planering. Inflytandet är i viss mån beroende av vilken lärare eleverna har och det finns goda exempel på elevinflytande i undervisningen. Inspektörerna finner det tveksamt om de äldre eleverna, så som läroplanen anger, har större inflytande över utbildningens utformning än de yngre. Inspektörerna bedömer att elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen bör förbättras.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att elevernas resultat i de nationella ämnesproven våren 2005 är goda. Inspektörerna kan inte uttala sig om resultatet i övriga ämnen i årskurs 5 då det på skolan saknas systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling, vilket är något som bör förbättras. Skolans resultat avseende arbetet med normer och värden är generellt av god kvalitet men resultatet av skolans arbete med att förebygga kränkningar bör förbättras. Inspektörerna bedömer vidare att elevernas inflytande över undervisningen bör förbättras.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Skolan bedriver ett medvetet arbete med värdegrundsfrågor genom bl. a. kompisamtal och kamratstödjare, de s.k. Gula jackorna. Utvecklingsgruppen för demokrati- och värdegrundsfrågor tar initiativ till temarbeten kring dessa frågor och tillhandahåller lämpligt arbetsmaterial.

Inspektörerna bedömer att det bedrivs ett aktivt arbete i syfte att skapa en god arbetsmiljö och utbildningssituation för eleverna. Trots detta måste inspektörerna konstatera att arbetsmiljön inte alltid ger det lugn som många elever behöver för sina studier och det förekommer kränkande behandling av olika slag. Det bör vidtas ytterligare åtgärder för att få till stånd en förbättring av dessa förhållanden. Skolans plan för arbetet mot kränkande behandling bör behandla situationer då vuxen kränker elev. Den bör också göras känd för elever och

föräldrar. Eftersom en ny lag trädde i kraft den 1 april 2006, lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 200:67), kommenteras inte planen vidare i rapporten.

Föräldrarna uttrycker att de är nöjda med den information de får i veckobreven och den samverkan med skolan som sker i samrådsgruppen och i föräldraföreningen.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

S:t Pers skola deltar i den nationella försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan, som innebär att skolan inte måste följa det timtal för respektive ämne som den nationella timplanen anger. Kunskapsmålen i de olika ämnena och den garanterade undervisningstiden i grundskolan gäller. Lärarna menar att de har större frihet att arbeta med teman och att de kan fokusera mer på kunskapsmålen utan timplan.

Skolan är indelad i fyra arbetslag och har två parallellklasser i förskoleklass, tre paralleller i årskurs 1 – 4 varav en åldersintegrerad årskurs 2 och 3, och fyra paralleller i årskurs 5 och 6. Flexibla lösningar förekommer i viss utsträckning exempelvis genom arbete i olika ämnesövergripande teman och att lärare med olika kompetenser undervisar i varandras klasser. Läraren i en förskoleklass arbetar också i årskurs 1 och 2.

Förutom lärarnas arbete i arbetslag tillhör all personal på skolan en av skolans utvecklingsgrupper. De fem gruppernas utvecklingsarbete är kopplat till de fyra målområden som anges i skolplanen för Sigtuna, d.v.s. lärande, idrott och hälsa, demokrati, kultur samt beredningsgrupp. Varje grupp arbetar utifrån skolans arbetsplan och egna mer kortsiktiga mål som utvärderas kontinuerligt. Utvecklingsgruppernas arbete följs upp av ledningsgruppen och informationen når sedan all personal på arbetslagsmöten. I arbetslagen behandlas ofta frågor av praktisk karaktär medan pedagogiska diskussioner och frågor kring likvärdig bedömning mellan arbetslagen inte ges så stort utrymme.

Eleverna deltar till en del i planeringen och utvärderingen av undervisningen. De flesta klasserna har olika former av loggböcker där veckans planering skrivs in och utvärdering av veckans arbete görs. Det gäller främst hur arbetet har gått, mindre vad eleverna lärt sig. Observationer och intervjuer tyder på att undervisningen till stor del är läroboksstyrd med låg anpassning till elevernas olika behov även om inspektörerna sett goda exempel på varierade arbetsformer och arbetssätt. Inspektörerna bedömer att skolans undervisningsmetoder bör bli mer flexibla så att en större anpassning sker till enskilda elevers behov.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

På S:t Pers skola pågår arbetet med att utarbeta gemensamma rutiner för den individuella utvecklingsplanen. Föräldrarna är nöjda med utvecklingssamtalen och uttrycker att de får information om sina barns utveckling.

Skolan har olika rutiner för att identifiera elevers behov av extra stöd. Elevernas kunskapsresultat och sociala utveckling diskuteras regelbundet i arbetslagen och där görs en första bedömning av huruvida extra stöd skall ges. Ett schema som anger hur elevernas kunskapsutveckling i svenska, matematik och engelska skall utvärderas under olika skolår har upprättats av specialpedagogen. Eleverna ges stöd på olika sätt men vid intervjuerna med personal på skolan framkommer en

osäkerhet om alla elever får det stöd de behöver. Skolan bör analysera huruvida stöd ges i tillräcklig omfattning och eventuellt vidta åtgärder.

Utvärdering av lärandet och bedömning

Genom att använda diagnostiskt material i årskurs 2 och nationella ämnesprov i årskurs 5 har lärarna god kännedom om elevernas kunskaper i ämnena svenska, matematik och engelska vid dessa två bedömningstillfällen. Skolan gör som tidigare nämnts inte någon bedömning av måluppfyllelsen i alla kursplaneämnen i årskurs 5 trots att de nationella kursplanerna anger vilka mål eleverna minst skall ha nått i slutet av det femte skolåret. Detta har tidigare bedömts i denna rapport. Sigtuna kommuns kravnivåer följs upp i form av en prognos om måluppfyllelse i årskurs 3 och 6. Kravnivåerna bedöms i kommunrapporten.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Varje skola är skyldig att årligen upprätta en kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Redovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelse.

I skolans kvalitetsredovisning för år 2004 beskrivs effekter och utvecklingsområden inom olika områden. Redovisningen visar på ett ambitiöst utvecklingsarbete. Sist i kvalitetsredovisningen anges vilka satsningar skolan ska göra år 2005 men val av områden för dessa satsningar underbyggs inte av någon djupare analys. I kvalitetsredovisningen bedöms inte i vilken mån eleverna når kunskapsmålen. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera hur arbetet med kvalitetsredovisningen kan utvecklas så att den tydligare utgör ett led i uppföljningen av de nationella målen.

Ledning och intern kommunikation

Skolans ledningsgrupp består av rektorn och fyra verksamhetsledare. Rektorn har skapat en god struktur för arbetet i de olika arbetsgrupperna och forum finns för diskussioner kring olika frågor inom verksamheten. Personalen ger uttryck för att praktiska frågor ofta dominerar och efterfrågar mer pedagogiska diskussioner mellan arbetslagen. Det finns enligt inspektörerna anledning att se över innehållet i de olika gruppernas möten så att frågor som gäller hela skolans utveckling, exempelvis värdegrund, elevinflytande och likvärdig bedömning får tillräckligt utrymme.

Vid lärarintervjuerna framkommer att rektorn är väl förtrogen med verksamheten och utövar pedagogiskt ledarskap genom sin ledningsgrupp. Inspektörerna bedömer dock att det pedagogiska ledarskapet bör utvecklas utifrån de områden som uppmärksammas i inspektionsrapporten.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett i många avseenden gott arbete med elevernas arbetsmiljö men trots det ger inte arbetsmiljön det lugn eleverna behöver. Det bör vidtas ytterligare åtgärder för att få till stånd en förbättring av dessa förhållanden. Vidare bör skolan analysera hur elevinflytandet över det egna lärande kan utvecklas. Kvalitetsredovisningen bör utvecklas utifrån de nationella målen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Lärarna uppger att hem- och konsumentkunskap till en del bedrivs teoretiskt i skolan men de praktiska delarna i ämnet får eleverna pröva hemma. Inspektörerna vill därmed fästa uppmärksamheten på att i kursplanen från 1994 står det att teori och praktik kombineras i hem- och konsumentkunskap, men i den nu reviderade kursplanen är denna tudelning borttagen. Dessutom menar inspektörerna att undervisningen i hem- och konsumentkunskap måste bedrivas på ett sådant sätt att skolan och inte föräldrar ansvarar för att eleverna ges möjlighet att uppnå de nationella målen. Detta måste förbättras.

När det gäller teknik kan lärarna inte ge tillfredställande svar på hur undervisningen bedrivs men anger att de har en temavecka om Alfred Nobel på hösten. Inspektörerna bedömer att skolan behöver säkerställa att eleverna ges möjlighet att uppnå de nationella målen i teknik.

Skolan uppger att tolv elever är berättigade till svenska som andraspråk men inte någon av dessa elever deltar i sådan undervisning. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas för en elev. Det finns inga tydliga rutiner kring när svenska som andraspråk erbjuds och inspektörerna bedömer att detta bör förbättras.

Elevens val erbjuds på skolan. Vid intervjuerna framkommer dock att eleverna inte är medvetna om att de har elevens val. Inspektörerna bedömer att elevens val bör förtydligas och vill samtidigt poängtera syftet att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.

Personal

Enligt den nationella statistiken för 2004 är lärartätheten vid S:t Pers skola 5,5 heltidstjänster per hundra elever, varav 5,3 med pedagogisk utbildning vilket motsvarar 96%. En specialpedagog arbetar 75% med barn i behov av särskilt stöd. Personalen erhåller kompetensutveckling.

Inspektörerna bedömer att de personella resurserna är goda.

Materiella resurser

Personalen uppger att delar av skolans lokaler är slitna och att det är brist på utrymmen, vilket begränsar möjligheterna att skapa grupper och parallella aktiviteter. Personalen menar trots detta att det går att bedriva ändamålsenlig undervisning.

Eleverna uppger att maten inte alltid räcker till de elever som kommer sist till matsalen.

Inspektörerna bedömer att de materiella resurserna är tillräckliga för att en ändamålsenlig utbildning ska kunna ges.

Sammanfattning

Inspektörernas bedömning av skolans resurser beträffande personalens kompetens är god. Den otydlighet som råder kring elevens val och svenska som andraspråk bör klargöras så att dessa ämnen erbjuds i enlighet med författningens krav. Ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap måste bedrivas på ett sådant sätt att de nationella målen är möjliga att nå.

Datum	Ort
2006-06-20	Stockholm

Gunilla Örneby

Mats Peterson